

خەنزوچە - ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما ئوقۇشلۇق

ئېدگار ئاللان پوئى (ئامېرىكا)

مورگى كوجىسىدىكى قاتىللۇ دېلوسى

莫 尔 格 街 凶 案

سنجاق خلق نشر سىماىى

پىرنىچى تۈركىمەدە چىقىرىلىغان كتابلار

مايمۇن تىرىنسى

猴爪

چىش ۋە پەنجە

牙齿和爪子

كىچىك مەلسىكە

小公主

پېل ئادەم

象人

دۇنيادىكى ئەڭ سوغۇق جاي

世界上最冷的地方

مۇرگى كۆچسىدىكى قاتىللۇق دېلوسى ★

莫尔格街凶杀案

تىياترخانىدىكى ئەرۋاھ

歌剧院的幽灵

پلانېتلار ئارا ھايئانات باغچىسى

星际动物园

ئاق ئالۇاستى

白色死亡

يىرتقۇچىلارنىڭ نالىسى

野性的呼唤

ISBN 7-228-10698-9

9 787228 106981 >

ISBN 7-228-10698-9/(民文)定价: 4.00 元

خەنرۇچە - ئۇيغۇرچە سېلىشتۇرما ئوقۇشلىق

مورگى كۆچسىدىكى قاتىللق دېلوسى 莫尔格街凶杀案

ئاپتۇرى: ئىدگار ئاللان پوئى (ئەنگلیيە)
تەرجىمە قىلغۇچى: قادىر ئەپىسا

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

莫尔格街凶杀案/(美)爱伦·坡(Poe, E. A.)著; 刘姗汉译; 哈得尔·艾沙维译. —乌鲁木齐: 新疆人民出版社, 2006. 12
(书虫·汉维对照读物)
ISBN 7-228-10698-9

I. 莫… II. ①坡… ②刘… ③哈… III. ①汉语—维吾尔语
(中国少数民族语言) —对照读物 ②长篇小说—美国—现代
IV H319.4: I

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 156703 号

责任编辑: 阿不都吾甫尔·赛义丁

责任校对: 莱提帕

莫尔格街凶杀案 (维吾尔文)

(美)爱伦·坡 著

哈得尔·艾沙 译

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市解放南路 348 号 邮编: 830001)

新疆新华书店发行

新疆新华印刷二厂印刷

850×1168 毫米 32 开本 2.25 印张

2006 年 12 月第 1 版 2006 年 12 月第 1 次印刷

印数: 1—5000

ISBN 7-228-10698-9 定价: 4.00 元

قىسىچە مەزمۇنى

دۇنيا كىتابچىلىقىدىكى دۇنياغا داڭلىق رازۋېدچىكلار —
لۇس ئاتىز بىلسىق فىلىپ مارلو، چېكاگودىكى ۋىك ۋارشاۋىس-
كىي، ئوكسغۇردىتىكى مورسلارىدۇر. ئەلۋەتتە يەنە لوندوندىكى
مەشھۇر شېرىلوك ھولمىس قاتارلىقلارمۇ بار. بىراق، بۇلاردىن
ئىلگىرى پارىزدا ئاۋاگۇستى دۇپىن ئەپەندى دېگەن بىرەيلەن
ئۆتكەن.

ئۇ ساقچى ئەمەس، رازۋېدچىكمۇ ئەممەس، پەقەت كىتاب
ئوقۇشنى ياخشى كۆرىدىغان بىر ياش. بىراق، ئۇ بەك ئەقىللىق
بۇلۇپ، چۈشىنىش ئىقتىدارى باشقىلاردىن بەك ئۇستۇن ئىدى.
مورگى كوجىسىدىكى قاتىللىق دېلوسى يېشىلىمگەن بىر سىر
بۇلغاچقا، ئۇ بۇنىڭخا بەك قىزىقىپ قالىدۇ. موماي بىلەن ئۇنىڭ
قىزىنى كىم ئۇلتۇردى؟ قاتىل نېمىشقا شۇنچە ۋەھشى؟ قاتىل
ئۆبىدىن قانداق قېچىپ چىققان؟ دېگەندەك نۇرغۇن سوئاللارنىڭ
جاۋابى يوق ئىدى.

— تۈگۈن، — دەيدۇ ئاۋاگۇستى دۇپىن، ”سوئالنى جايىدا
قويۇشتا. ئاندىن كېيىن بۇنىڭ جاۋابىنى تاپقىلى بولىدۇ ...“

目 录

1.我的朋友奥古	4
2.凶杀案	12
3.证人的证词	16
4.奥古斯特·杜邦造访莫尔格街	28
5.声音和窗户之迷.....	36
6.这是疯子的所为.....	46
7.奥古斯特·杜邦的访客.....	58

مۇندەر بىجە

1. دوستۇم ئاۋگۇست دۇپىن
2. قاتىللىق دېلوسى
3. گۇۋاھچىلارنىڭ ئىسپات سۆزى
4. ئاۋگۇست دۇپىننىڭ مورگىي كوشىسىنى زىيارەت قىلىشى
5. ئاۋاز ۋە دېرىزنىڭ سرى
6. بۇ بىر ساراكتىنىڭ قىلىملىشى
7. ئاۋگۇست دۇپىننى يوقلاپ كەلگۈچى

1. 我的朋友奥古

斯特·杜邦

我是 1839 年的春天和夏天住在巴黎时认识奥古斯特·杜邦先生的。这个法国年轻人出身于一个古老的名门望族，可是如今家道已经衰落，杜邦只能依靠着一点点钱勉强维持生计。他吃的喝的都很少，也不买衣服，过着非常平静的生活。书籍是他的生活所爱，而且在巴黎是很容易得到书的。

我们第一次相遇是在蒙马特尔大街的一家小书店里。我们都在找同一本旧书，于是便开始攀谈起来。后来我们又见过很多次面，很快成为了朋友。

他读过的书要比我读过的多得多。和这样的人交谈对我的学习大有裨益，后来我们决定找一所房子，在我待在巴黎的这段时间里合住在一起。

我们在圣日尔曼区一条僻静的街道上找到了一所房子，非常古老，既不漂亮也不舒适，但是却很适合我们，适合我们独特的生活方式。

我们不见客人，也没有什么朋友，只

【平静】

píng jìng

يەنە خاتىر جەم،

جمجىت قاتارلىق

مەنلىرىمىز بار.

1. دوستۇم ئاۋگۇست دۇپىن

مەن ئاۋگۇست دۇپىن ئېبىدى سىلەن 1839 - سلى ئەسىر
 ۋە باردا يارىزدا تۇرۇۋاتقان چىغىمدا توپۇشغانىديم. فراسىلىك
 بۇ سانى بىر فەدىمكى ئايروپلۇق ئائىلىدىن كىلىت حىفعان، بىراي
 ئۇ ئائىلە ھاربر حاراپلىقىت كەتكەحكە، دۇسنى ئەپىدى ئازغىم
 بۇلغا تايسىپ ئاران جېنىسى بېقىت كېنىوانىسى. ئۆسک بەبىدىعى
 ۋە ئىجىدىعىنى باھايىتى ئار بولۇپ، كىيم - كېچە كەم سىسىۋالا.
 مای، تەنجى تۈرمۇنى ئۆتكۈرۈۋاتاتى. كىتاب ئۆسک ئەڭ زور فەر.
 عىشى ئىدى، يەھە كېلىپ يارىزدا كىتابقا ئېرىشىس باھايىسى ئاسان
 ئىدى.

سز بىرىنچى فېسىم مۇبى مارتىرى كۆچسىدىكى بىر كىسا.
 حانىدا كۆرۈشكەندۇق. ئىككىمىز ئوحشانسلا بىر كوبا كىناسى
 ئىرده ئاتقاجقا، پارىڭىمىز ياشلىقى كەمى. كىس، سر كۆپ فە.
 قىم ئۇچرىشىپ، تىزلا دوست بولۇپ فالدۇق.

ئۇنىڭ ئوغۇغان كىتابلىرى مەن ئوغۇغان كىتابلاردىن كۆپ
 ئىدى. بۇندائى ئادەم سىلەن ئۆلپەتلىقىش ئۆگىسىمەنگە كۆپ بىادى.
 لىقى ئىدى، كېيىن، سز بىرەر ئېغىر ئۆي تىبىپ، يارىزدا تۇرۇۋاد.
 قان مەزگىلەدە بىتلە تۇرۇۋىسى قارار قىلدۇق.

بىز سابىنت زىزماس رابوسىدىكى حالى سر كوھىدىن سر بۇ.
 رۇش ئۆي ناپتۇق، ئۇ ئۆي باھايىسى كوبا بولۇپ، چىرانلىقىمۇ ئە.
 مەس، ئازادىمۇ ئەقەس شەدى، بىراق سىرگە بىك ماس كىلەتىنى، سر.
 سىڭ ئۆزىمىزگە جاس تۇرۇۋىش ئۆسۈللىمىزغا مۇواپىو كىلەتى.
 بىس مېھمان قويۇل قىلىمايتسۇق، بىرەر دوسيمرمۇ بۇ ئە.
 دى، بەقەت كېچىنى دەيلا بىشىنىسىقى. كۈندۈرى سر دېرىرىلەرىنىڭ

为夜晚而活着。白天我们关上所有窗户上的窗板，就在这半明半暗的屋子里读书、写作，或者聊天，直到真正的黑暗来临。然后我们就会到街上去，在拥挤的城市、纷乱的灯光和阴影中散步几个小时。

就是在夜晚散步的这些时间里，我发现了我的朋友是多么聪明。他的思路是如此清晰，理解是如此深刻！他能轻而易举地读懂别人的心思，就像在墙上写字一样容易。他经常笑着说人们脸上都有窗户，他可以透过这些窗户看见人们的内心世界。有时候他洞穿我的心思的方法会让我大吃一惊。

一天晚上我们正沿着卢森堡公园附近一条长长的街道散步。我们各自想着心事，15分钟内谁也没有言语。突然，杜邦说道：

“的确，他写不了悲剧。他更擅长给报纸写那些幽默好笑的东西。”

“哦，对，我同意。他——”我没说下去，惊讶万分。“杜邦，”我说，“我不明白。你怎么能知道我在想什么——？”我又一次打住了。杜邦真的知道我在想谁吗？

“在想尚蒂伊，”杜邦说，“你在心里说他是个好作家，但是他写不了悲剧。”

“对，是的。”我说，“我的确是在想这

【心思】

xīn·sī

يەنە نىمىت،

ئوي - پىكىر دېگەن

مەنلىرىمۇ بار.

كۆزىنەكلىرىنى ئېتىۋېتىپ، گۈگۈم چۈشكىچە ئاشۇ گۈڭگا ئۆبىدە كىتاب ئوقۇيتنىتۇق، يېزىقچىلىق قىلاتتۇق ياكى پاراڭلىشاتتۇق. گۈگۈم چۈشكەندە كۆچىغا چىقىپ، قىستاك شەھر كۆچىسىدىكى رەڭگارەڭ چىراغ نۇريدا غۇۋا كۈلەڭگۈلەر ئارىسىدا بىرنەچە سائەت كۆچا ئايلىنىتاتتۇق.

دەل ئاشۇنداق كوچا ئايلاڭغان ۋاقتىمىزدا، مەن دوستۇمنىڭ شۇ قەدر ئەقىللىق ئىكەنلىكىنى بايىغىاندىم. ئۇنىڭ پىكىر قە - لىش يولى شۇنچىلىك ئۇچۇق، چۈشىنىشى شۇنچىلىك چۈقۈر ئە - دىكى، باشقىلارنىڭ خىالىنى گويا تامغا خەت يازغاندەك، ئاسانلا ئۇچۇق بىلىۋالاتىنى ؟ ئۇ داڭىملىق كۈلۈپ نۇرۇپ: كىشىلەرنىڭ يۇ - زىنە دېرىزە بولىتىدۇ، مەن ئاشۇ دېرىزىلەردىن كىشىلەرنىڭ ئىچكى دۇنياسىنى كۆرۈۋالىمەن، دەيمىتتى. بىزىدە مەن ئۇنىڭ نىيتىمىنى بىلەن ئەغانلىقىدىن بىك هېيران قالاتتىم. - بىر كۇنى كەچقۇرۇن، بىز لۇكىسىمبورگ باعچىسىنىڭ يېنى - دىكى كۆچىدا كېتىۋاتاتتۇق. ھەر ئىككىمىز ئۆز ھەلەكچىلىكىمىز بىلەن ئىدۇق، 15 مىنۇتقىچە ھېچقايسىسىمىز زۇۋان سۈرمىدۇق. دۇپىن تۈپۈقىسىزلا:

— دەرۋەقە، ئۇ تراڭىدىيە يازالمايدۇ. ئۇ گېزىتكە كۈلەلىك، يۇمۇرلۇق نەرسىلەرنى يېزىشقا ماهىر، — دېدى. — ھە ! شۇنداق، بۇ پىكىرگە قوشۇلىمەن. ئۇ، — توختاپ قالدىم مەن بەكلا ھەيزانلىق ئىلىكىدە. — دۇپىن، مېنىڭ نېمىنى ئۈبۈلۈۋاتقانلىقىمىنى قانداق بىلىدىغانلىقىڭىزنى چۈشىنەلمە - دىدىم. ... — مەن يەنە بىر قېتىم گەپتە تۈتۈلۈپ قالدىم. دۇپىن راستىنلا مېنىڭ كىمىنى ئۈبۈلۈۋاتقانلىقىمىنى بىلەمدىغاندۇ؟ — چانتىلىنى گۈپۈلۈۋاتىسىز، — دېدى دۇپىن، — كۆڭلە - ئىمىزىدە ئۇنى ياخشى يازغۇچى، بىراق تراڭىدىيە يازالمايدۇ، دەپ ئۈبۈلۈۋاتىسىز. — توغرى، شۇنداق، — دېدىم مەن، — مەن ھەقىقەتەن مۇ -

些。但是请告诉我！你是如何知道的？”

这个尚蒂伊为巴黎的一份报纸撰写文章。他以一种睿智而又极其幽默的笔触描写巴黎和巴黎人。但后来他写了一本书，一个关于古希腊人和国王铁修斯的妻子费德拉的长篇故事。巴黎人都觉得这本书实在是糟糕至极。

“是因为那个卖苹果的商贩，”我的朋友回答道，“是卖苹果的商贩让你逐步想到了尚蒂伊和他的书。”

“卖苹果的商贩！”我吃惊地说，“可是卖苹果的商贩我一个都不认识啊。”

我的朋友很乐意解释。“几分钟前我们和一个卖苹果的商贩擦身而过，他头上顶着一大箱苹果要运往果市。他没看见你，所以你只得跳开给他让路。街道上坑坑洼洼，你的脚正好踩在了一个坑里，险些跌倒。”

现在我想起来了，可是这个卖苹果的商贩又怎么会让我们想到尚蒂伊呢？

“你四处看了看，”我的朋友接着说，“看见了其他坑洼和街上的碎石，然后有些生气地抬起头，去看街道的名字。你肯定在想，摸黑走这条街实在不安全，因为不容易看清地上的坑。”

【吃惊】

chī jīng

ئەنە چۆچۈش،

ئەندىكىش دېگەن

مەنلىرىمۇ بار.

شۇلارنى ئويلاۋاتقانىدىم، — بىراق ماڭا ئېيتىپ بېرىڭى، سىز بۇنى
قانداق بىلىۋالدىڭىزى.

چانتىلى پارىزدىكى بىر گېزىتكە ماقالە يېزىپ بېرىتتى. ئۇ
بىر خىل ئاقىلانە ھەم يۇمۇرسىتىك ئۇسلۇب بىلەن پارىز ۋە پارىز
خەلقىنى تەسۋىرلەيتتى. بىراق، كېيىن قەدىمكى گەپكلار ۋە پادىد-
شاھ تېزئۇس ھەم ئۇنىڭ خوتۇنى فېدرا توغرىسىدا بىر رومان
يازغانىدى. پارىزلىقلارنىڭ ھەممىسى بۇ كىتابنى راستىتىلا بەك
ئۇسال دەپ قارايتتى.

— ھېلىقى ئالما ساتقۇچى، — جاۋاپ بەردى دوستۇم، —
ئاشۇ ئالما ساتقۇچى خىالىڭىزغا چانتىلى ۋە ئۇنىڭ كىتابىنى بارا
— بارا كەلتۈردى.

— ئالما ساتقۇچى! — دېدىم ھەيران قىلىپ، — بىراق مەن
ھېچقانداق ئالما ساتقۇچىنى تۇنۇمایدىغان تۇرسام!
دوستۇم خۇشاللىق بىلەن چۈشىندۈرۈشكە باشلىدى:

— بىر نەچچە مىنۇت ئىلگىرى، بىر ئالما ساتقۇچى يېنى-
مىزدىن ئۆتۈپ كەتتى، ئۇ مېۋە بازىرغا ئاپىرسىش ئۈچۈن يوغان
بىر ساندۇق ئالىمنى بېشىغا ئېلىۋالغانىدى. ئۇ سىزنى كۆرمىدى،
شۇڭا سىز ئۇنىڭغا يول بېرىشكە مەجبۇر بولدىڭىز. كوچا ئۇڭ-
خۇل - دوڭغۇل بولغاچقا، بىر ئازگالغا دەسىسىپ سېلىپ يېقىلغىلى
تاس قالدىڭىز.

بۇ ئىش ئەمدى يادىمغا كەلدى، بىراق بۇ ئالما ساتقۇچىنىڭ
نېمە دەپ ماڭا چانتىلىنى ئويلاقتۇزغۇسى كېلىپ قالغاندۇ؟

— سىز تۆت ئەتر اپزىغا قاراپ قويدىڭىز، — داۋاملاشتۇردى
دوستۇم، — كوچىنىڭ ئۇڭغۇل - دوڭغۇللىقىنى ۋە كوچىدىكى
ئۇششاق تاشلارنى كۆردىڭىز، شۇنىڭ بىلەن سەل خاپا بولۇپ، بې-
شىڭىزنى كۆتۈرۈپ كوچا نامىغا نىزىم سالدىڭىز. كوچىنىڭ ئې-
ڭىز - پەسىلىكىنى ئوچۇق كۆرگىلى بولمىخاچقا، بۇ كوچىدا
قاراڭغۇدا مېڭىش خەنەرلىك ئىكەن، دەپ ئوپلىغىنىڭىز چوقۇم.

“然后我们拐了一个弯到一了拉辛大街。这儿的石路是刚铺的，没有什么坑洼，你欣慰地抬起头，去看这条街道的名字。这个名字让你想到了别的什么。你笑了一下，摇了摇头。德高望重的拉辛在1677年也曾写过一部关于费德拉的戏剧，他的成就是尚蒂伊永远难以企及的。你想到了在尚蒂伊的书首次面世的时候，书店都把他称为‘小拉辛’。所有的巴黎人都为此讥笑可怜的尚蒂伊。你刚才肯定是想到了这个才笑了起来。而当你摇头的时候，我就知道你一定是想起了可怜的尚蒂伊的书。”

كېيىن، بىز بۇرۇلۇپ راسىن كوچىسىغا كىردىق، بۇ كوچىغا بېڭىدىن تاش بېسلىغاچقا، ئېگىز - پەس ئەمەس ئىدى، سىز مەمەنۇن بولغان حالدا بېشىڭىزنى كۆتۈرۈپ كوچا نامىغا قارىدىڭىز. كوچا نامى سىزنىڭ ئېسلىرىنىڭ باشقا بىر نەرسىنى كەلتۈردى. سىز كۈلۈپ قويۇپ، بېشىڭىزنى چايقىدىڭىز. يۇقىرى ئابروغۇ ئەم-گە راسىن 1677 - يىلى فېدرا توغرىسىدا بىر كومىدىيە يازغان، ئۇنىڭدەك مۇۋەپپەقىيەتكە جانلىلى مەڭگۇ مۇيەسىر بولالمايتتى. چانتىلىنىڭ كىتابى دەسلەپتە بازارغا سېلىنغاندا، كىتابخانىلارنىڭ ئۇنى «كىچىك راسىن» دەپ ئاتاشقانلىقىنى كۆز ئالدىڭىزغا كەل-تۈردىڭىز. مۇشۇ ۋەجىدىن پوتۇن پارىزلىقلار بىچارە چانتىلىنى مازاق قىلغانىدى. سىز بایا چوقۇم مۇشۇلارنى خىيال قىلىپ كۈلۈپ كەتتىڭىز. ھالبۇكى، كېيىن بېشىڭىزنى چايقىغىنىڭىزدا، بىچارە چانتىلىنىڭ كىتابىنى ئۇپلىغانلىقىنىڭىزنى بىلدىم.

2. 凶杀案

那天晚上之后不久，我们阅读一份叫《新闻传播》的晚报时看到了这样一则新闻：

恐怖的凶杀案

今早,大约凌晨3点钟时,居住在圣·罗奇地区的人们被一阵凄厉的尖叫声惊醒了。尖叫声是从位于莫尔格街的一所房子的五楼传来的,这所房子的主人是一位名叫埃斯巴耐的夫人以及她的女儿,卡米娜·埃斯巴耐小姐。

八个或是十个邻居和两名警察立即赶到了那所房子。他们敲门，却没人应答，于是他们把门强行撞开。在他们进入房子时，尖叫声停止了，可是就在他们跑上楼的时候，他们听见了房顶上传来的两个愤怒的声音。跑到三楼时，声音消失了，一切都安静了下来。邻居们从一个房间冲向另一个房间，却一无所获，直到来到五楼房子后部的一个大房间。房门被锁住了，并又是从里面反锁着。撞开门后，他们看到

【恐怖】
kǒng bù

یهنه تپرورلوق،
ده هشەتلىك، ۋەھە-
مىگە چۈشمەك،
ساراسىمىگە چۈش-
مەك دېگەن مەنلى-
رىمۇ يار.

2. قاتىللىق دېلوسى

ھېلىقى كۈنى ئاخشامدىن كېيىن ئۈزۈن ئۆتمەي، «بېڭى خە-ۋەرلەر» دېگەن گېزىتىمن مۇنداق بىر بېڭى خەۋەرنى كۆردۈق:

فورقۇنچلۇق قاتىللىق دېلوسى

بۇگۈن ئىتىگەن، تەخمىمنەن سائىت ئۈچەن، روج رايونىدا ئۇل-تۇرۇشلۇق كىشىلەر ئېجىنلىق چىرقىرىغان ئاۋازىدىن چۆچۈپ ئۈيغىنىپ كەتتى. چىرقىرىغان ئاۋاز مورگى كوچىسىدىكى بىر ئۆينىڭ 5 - قەۋىتىدىن چىققان بولۇپ، ئۆينىڭ ئىنگىسى ئىسپانىي خانىم ۋە ئۇنىڭ قىزى كامىللىي ئىسپانىي خېنىم ئىدى.

قۇلۇم - قوشىلاردىن سەككىز ياكى ئونى ۋە ئىككى نەپەر ساقچى دەرھال نەق مەيدانغا يېتىپ كەلدى. ئۇلار ئىشىكىنى چەك كەندە ئىشىكتى ھېچكىم ئاچمىدى، شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئىشىكىنى بۇزۇپ ئاپتى. ئۇلار ئۆيگە كىرگەن چاغدا چىرقىراش ئاۋازى توخ-تىاب قالغان بولىسىمۇ، لېكىن ئۇلار پەلمىپەيدىن چىقىۋاتقاندا، ئۇستى تەرەپتىن ئاڭلاشقان ئىككى قېتىملق غەزەپلىك ئاۋازنى ئاڭلىدى. ئۇلار 3 - قەۋەتكە چىققاندا، ئاۋاز يوقاپ ھەممە ياق جىمىپ قالدى. قوشىلار ئۆيمۈئۆي ئىزدەپ تاكى. 5 - قەۋەتنىڭ ئارقا قىسىدىكى بىر چوڭ ئۆيگە كەلگىچە ھېچنېمىنى ئۇچراتمىدۇ. بۇ ئۆينىڭ ئىشىكى ھىم ئېتىلگەن بولۇپ، ئىچىدىنىمۇ قۇ-لۇپلاغاندى. ئىشىكىنى بۇزۇپ ئاچقاندىن كېيىن، ئۇلار بۇ ئۆيدىكى